

MEGHÍVÓ

MAGYAR ÖRÖKSÉG

110. díjátadó ünnepségre

A díjátadás időpontja: **2024. szeptember 21.** (szombat), **de. 11.00 óra**

A díjátadás helyszíne: **RÁDAY HÁZ DÍSZTERME**

(1092 Budapest, Ráday u. 28. II. em. – lift van)

Kitüntetésben részesülnek ABC sorrendben:

Csorba László történelmi munkássága

laudátor: Zsigmond Gábor a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója

Dobszay László zenetörténelmi és népzene kutatói munkássága*

laudátor: Dobszay Ágnes tanszékvezető egyetemi tanár LFZE Egyházzene Tanszék

HALASI – kézzel varrott – CSIPKE művészi értéke

laudátor: Erdei T. Lilla etnográfus, csipkeszakértő

Kiss Árpád növénynevelési munkássága

laudátor: Pauk János biotechnológus, búzanevelő, az MTA doktora

Kubassek János ny. múzeumigazgató egyetemes magyarságért végzett munkássága

laudátor: Tardy János geográfus, egyetemi tanár

Óbudai Népzenei Iskola hagyományörző- és teremtő tevékenysége*

laudátor: Lányi György M.Ö. díjas népzeneész (Téka egy.)

Tolcsvay Béla énekmondó művészete*

laudátor: Csűrös Csilla Táncsics Mihály-díjas szerkesztő-riporter

*****

Fő támogatóink:

AGRÁRMINISZTERIUM

Schmitt Pál volt köztársasági elnök
Állatorvostudományi Egyetem
Vincze László és Fiai Papírerítő Műhely

*A díjazottak laudációja alább elolvasható.

I.
DOBSZAY LÁSZLÓ ZENETÖRTÉNÉSZI ÉS NÉPZENEKUTATÓI
MUNKÁSSÁGA
LAUDÁTOR: DOBSZAY ÁGNES TANSZÉKVEZETŐ EGYETEMI TANÁR
LFZE EGYHÁZZENE TANSZÉK¹

„Pulchritudo est splendor veritatis”
„A szépség az igazság felragyogása”

Dobszay László
(1935 – 2011)
zenetörténész, népzene kutató, karnagy, egyetemi tanár
(hvg.hu)

Szegeden született. Apja a Gyermekmenhely (mai Heim Pál kórház) igazgató főorvosa volt, akit 1952-ben – a feloszlatott apácarendek tagjainak kórházi nővéreként történő foglalkoztatása miatt – a demokratikus államrend elleni szervezkedés vádjával 4 évi börtönre ítélték.

Zenei érdeklődése korán megmutatkozott: már 8 éves korától egyedül orgonálta végig a szentmiséket. 1947-ben, 12 éves korában Kodály Zoltán kifejezett kívánságára felvették a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakának előkészítő tanfolyamára. Kitüntetéses diplomáját a négy tételes oratórium és vonószekari Concertó alapján vehette át. A Zeneakadémia mellett kezdte el az ELTE történelem-magyar szakát, ahol 1959-ben „Összefüggő formai jelenségek a két világháború közötti magyar művészetekben” című értekezéssel diplomázott.

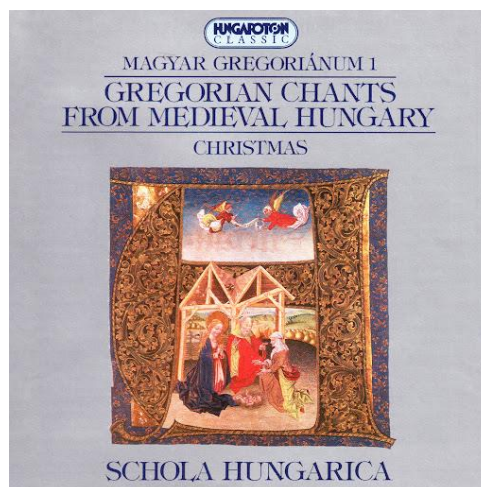
---

¹ A Magyar Örökség Díjazottjainak laudációját tartalmazó nagy „Aranykönyv” számára készült bővebb változat.

Első munkahelyén, egy zeneiskolában szolfézst, kamarazenét tanított. Az 1960-as években részt vett a szolfézs szak új tantervének megalkotásában, ennek eredményeképpen 1964-től kezdve jelent meg A Hangok Világa című hatkötetes tankönyvsorozata, ami még hat évtized után is használatos az oktatásban.

1966-ban Kodály meghívására került az MTA Népzene kutató Csoportjába, ahol részt vett a Magyar Népzene Tár összeállításában. Ezzel párhuzamosan kezdte meg a magyar zenei középkor és a gregorián tárgyában végzett kutatásait. Részt vett abban a munkacsoportban, melyet Rajeczky Benjamin szervezett a magyar antifona-anyag átírására, dallamtörténeti kutatásokra. Nagy arányú könyvtári kutatást végzett középkori zenei emlékeink feltárására, elemzésére.

Az 1970-es évek második felétől fogva kezdtek beérni a gregorián forráskutatása eredményei: számos publikáció mellett – a Magyarország Zene története kiegészítésére – munkatársaival közösen megjelentette az első magyar gregorián hanglemezt. Ez utóbbi létrehozására Rajeczky Benjamin támogatásával, Szendrei Jankával közös irányítással 1969-ben megalapította a Schola Hungaricát. Az első lemez 1974-ben jelent meg, melynek váratlan sikere (120 ezer eladott példány másfél év alatt), az általa elnyert nemzetközi díjak a folytatására készítették.

[TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE](#) (14 felvétel)

© 1994 HUNGAROTON RECORDS LTD.

A kórus 2011-ig tartó fennállása alatt félszázánál is több hanglemezt vett fel; melyek nagy része elsődleges anyagközlés volt, közvetlenül a felkutatott kódexekből. Európa szinte valamennyi országában hangversenyezett, hanglemezeit az egész világon ismerik. Az 1980-as években vezető szerepet vállalt az új katolikus népénektár, az Éneklő Egyház megszerkesztésében.

Még a rendszerváltás előtt, 1988-ban sikerrel kezdeményezte a Zeneakadémiai egyházzenei oktatás helyreállítását, mely azonban inkább egy új (Európában is egyedül álló) oktatási ideál és rendszer felállítása volt, semmint egyszerű helyreállítás. Az 1990-ben megnyílt tanszéknek 2000-ig a vezető tanára volt. Kiépítette a tanszak infrastruktúráját, orgonákat építtetett. Ő indította el a Magyar Egyházzenei Társaságot, illetve annak folyóiratát, a Magyar Egyházzenét.

Nemzetközi szinten motorja volt annak a liturgikus reformnak, amelynek eredményeként XVI. Benedek pápa 2007 júliusában törvényerejű dokumentumban nyilvánította ki, hogy a római liturgia hagyományos, úgynevezett tridenti rítusú változata – újra – korlátozás nélkül végezhető. A témáról korábban írt könyvét, Joseph Ratzingernek ajánlotta, amit egy hónappal azt megelőzően, hogy a bíborost pápává választották, személyes találkozó keretében adott át Vatikánban.

Munkáját egyebek mellett Erkel Ferenc-díjjal (1984), a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével (1995), „Budapestért” kitüntetéssel (1988), a Magyar Köztársaság Elnökének Aranyérmével (2000) a Soros Alapítvány életműdíjával (2001) és Széchenyi-díjjal (2004) ismerték el.

„Pulchritudo est splendor veritatis”

A sírkövére vésetett gondolatot („Pulchritudo est splendor veritatis” – A szépség az igazság felragyogása) Dobszay László többször is használta szűkebb és tágabb összefüggésben, úgy a liturgia, mint a zene, a művészetek, általában a kultúra, illetve mindezeket átfogóan, Isten és ember viszonyában. Az alábbi szemelvényekben ezekből a gondolataikból idézünk.

„A liturgia fenséges, lenyűgöző szépsége a „pacis visio” a békeesség látomásának előre ízelelése. Az Egyház kincsesára telve van azokkal a dolgokkal, amiket Isten már előre megadott azért, hogy ne legyen olyan reménytelenül messze, olyan reménytelenül távoli az „örök örömök” lakomája. Azért öltöztette emberi szavakba, jelképekbe, szimbólumokba, művészi kifejezésekbe az isteni igazságot és életet, hogy földi életünkben érzékeinken keresztül kapjunk valami „praelibatiot”, előre ízelelést az örök és láthatatlan javakból.

A mi dolgunk nem az, hogy kitaláljuk a kereszténységet, hanem hogy szeressük mindazt, amit Isten már előre megad, megízleltet velünk. Ezekkel az ajándékokkal Isten mintegy „siet” megmutatni bőkezűségét, nehogy az élet vidámságai elvonják, az élet bajjai pedig reménytelenségbe taszítsák szívünket.”

*

„Biztos, hogy a liturgiát nem vigaszért kell végezni. Biztos, hogy a liturgiát nem szépségért kell szeretni. Mégis: a liturgia szépsége valamiképpen egy mennyei vigasztalásnak közvetítője. Miért?

Elsősorban természetesen azért, mert a liturgia a mennyország előcsarnoka, a mennyei örömekből ad előre ízeletést. Földi betegségeinkre csak az örök gyógyulás valódi gyógyulás, a liturgia pedig az a pont, ahol legközelebb állunk ehhez az örök élethez. Nincs a földön olyan helyzet, melyben közelebb lennénk Istenhez és a mennyországhoz, mint a liturgiában.

Vigasztal a liturgia azért is, mert nem akar semmit. Tőlünk állandóan akarnak valamit! Minket állandóan meg akarnak győzni valamiről. A liturgia belehelyez minket egy életbe, és békén hagy minket. Nem „mozgósít” semmire. Közöl gondolatokat is, azokat szép csendesesen beülteti agyunkba, szívünkbe, akaratvilágunkba, s ez szinte észrevétlenül gyümölcsöt hoz majd életünkben is. A liturgiában egyszerűen „élünk, mozgunk, vagyunk”, mondhatni „játsszunk”. És jó nekünk, meghajszolt felnőtteknek ez a szent játék.

A liturgia nem akar szép lenni, de szép. És ezzel is vigasztal minket. Hogy mi a liturgia sajátos szépsége, az egy könyvet érdemelne. Hagyjuk most, vegyük tudomásul, hogy a liturgia, ha rendesen végzik, szép. Nem úgy, mint a földi dolgok. Valami szent szépséggel szép, de mégis a földi dolgoknak, a művészeteknek szépségét veszi igénybe e szent szépség megjelenítésére. És nem azért szép, mert valaki szépre csinálja; inkább úgy szép, mint a természet vagy a népdal: időtlen időkből, szinte az örökkévalóságból érkezik hozzánk ez a szépség, nem tapad már hozzá a hiú ember alkotó dühe. – Hagyjuk meg a liturgia szépségét! Hagyjuk meg a liturgia vigaszát!

*

„...a zene kapcsolatba hoz a természetfölöttivel: a zene szépsége Isten szépségéről ad hírt. (Persze csak a szép, a művészi értékű zene; talán azt is mondhatjuk: van olyan zene, mely a Sátán üzenete.) A jó zene fogékonnyá tesz a lelki értékekre, végső soron Istenre. Ezt fogalmazta meg, talán költőien, de lényegében igazul az a középkori jelszó, hogy a mennyországban vég nélkül fogjuk énekelni a dicsőség énekét. Aki a földön fogékonnyá válik a jó zenére, valamiképpen már „tréningezik” a mennyei koncertre.

„A zene művészi szépsége (legyen szó akár annak egyszerű, egyszólamú kidolgozásairól, akár egy nagy polifon motettáról) kiragad minket a földi időből, s az Isten színe előtt való önfelelt létezés, az istendicséretnek való teljes önátadottság perceivel ajándékoz meg minket már itt a földön.”

*

„Úgy hallgatjuk a szent zene minden evilági érzésen felülemelkedő hangját, mintha nem is földi torok és hangszer szólna, hanem az angyalok kara, vagy még inkább: az igazság, a szépség, a jóság harmóniája, végső soron Isten tökéletessége visszhangozna a templom csarnokában.

Valóban, a templomban és a liturgiában úgy kell magunkat éreznünk, mintha máris a mennyben lennénk. És ezért pótolhatatlan a művészet, a magasrendű művészet a liturgiában. Eszköz arra, hogy a magunk kicsinyes világa, földi életünk szűklátókörűsége és szürkése fölé emeljen, hozzászoktasson ahhoz, amiben majd az örök vasárnap eljöttekor élünk.”

II.

HAGYOMÁNYŐRZŐ- ÉS TEREMTŐ TEVÉKENYSÉGE LAUDÁTOR: LÁNYI GYÖRGY MAGYAR ÖRÖKSÉG- DÍJAS NÉPZENÉSZ (TÉKA EGY.)

Köszönöm a megtiszteltetést, hogy mint az Óbudai Népzenei Iskola volt diákja és tanáraként bemutatathatom, és elismerő szavakkal méltathatom munkájukat! Életem meghatározó időszaka volt ez, hiszen 1977-től 2002-ig tanultam és tanítottam ott. Örülök, hogy sok népzeneosztárral innen indultunk, hogy magas színvonalon képviselhessük a magyar kultúrát szerte a világban.

Ötven éves a népzeneoktatás Magyarországon, előtte nem lehetett népzene tanulni, csak a falun élő öreg mesterektől.

Az Óbudai Népzenei Iskola 1974/75-ös tanévben, Till Ottó, a Mókus utcai Aelia Sabina állami zeneiskola igazgatója engedélyével, Béres János alapította meg a népzenei tagozatot. Ő kezdte el a furulya, Jakab Mihály a citera, Szöllősi Beatrix a cimbalom oktatást.

Az 1977/78-as tanévben, Béres János, Csoóri Sándort kérte fel a duda és tekerő tanszak beindítására, a vonós tagozat is beindult Csoóri Sándor és Jánosi András primás vezetésével, majd a tanulóból tanárrá lett, Havasréti Pál a bőgő, Lányi György a kontra tagozatot vezette. Neves zenészek is jelentkeztek, mint Adorján István, Eredics Gábor, Juhász Zoltán, Sebestyén Márta, és sokan mások. A Zichy kastélyban kaptunk egy kis szárnyrészt, amiben egy kis terem és egy WC állt rendelkezésre, így az óra után csak a WC helységben tudtunk gyakorolni, viszont a hangulat nagyon jó volt, előfordult, hogy éjfélkor még mindig muzsikáltunk. Béres János elérte, hogy kapjunk egy önálló épületrészt a Nagyszombat utcai lakóházban, megosztva egy óvodával, és ott 15 éven

keresztül az ő igazgatásával működött az Óbudai Népzenei Iskola. Így kijelenthetjük, hogy Béres Jánosnak elvülhetetlen érdeme van abban, hogy a népzeneoktatás elindulhatott Magyarországon!

1990-ben Kobzos Kis Tamás lett az igazgató, aki huszonöt évig vezette az iskolát. Azt tűzte ki célul, hogy minél több helyen induljon be a népzeneoktatás. Példaértékű volt sok más iskolának az itt folyó munka. 2013-ban önálló épületet kaptak, a Mókus utca 20 szám alatt, és 2015-től Szerényi Béla igazgatása alatt működnek. Jelenleg 25 tanár és 220 növendék alkotja az iskolát.

Az Óbudai Népzenei Iskola két legendás korábbi és mai igazgatója:

Béres János (1930–2022); Kobzos Kiss Tamás (1950–2015); Szerényi Béla (1972*)

[Óbudai Népzenei Iskola a Táncháztalálkozón - 2017 \(19:02\)](#)

[Tágasságot nekünk is - Óbudai Népzenei Iskola \(33:37\)](#)

„Tágasságot nekünk is”. Művészeti iskolák műsora.

Szerkesztő: Mohácsy Albert, háziasszony: Tóth Kornélia.

(XXXIII. Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár. Papp László Budapest Sportaréna, 2014. március 29.)

Mit csinál az Óbudai Népzenei Iskola, mi a hitvallása? Mitől más, mint más iskolák?

Nincs Magyarországon még egy olyan intézmény, amely csak a népzeneoktatással foglalkozik. Itt az anyanyelvi kultúránkat élük meg: a beszélt nyelvet, a zenei anyanyelvet, a mozgáskultúrát, vagyis a táncot, az ábrázoló művészetet és a szellemi kultúrát. Tehát elmondhatjuk, hogy a tudásátadás természetes rendjéről van szó, a személyes együttműködésről, az energiák átadásáról, úgy, ahogy a falusi zenészekről kaptuk ezt a hihetetlen tudást.

Ezáltal itt folyhat a másolás és mintakövetés úgy, ahogy a szülők utánzása az anyanyelv elsajátításánál. A gyerekek később beszélő emberek lesznek, még később saját gondolatokat kifejezve, akár írókká, költőkké válhatnak, így az Óbudai Népzenei Iskolában is teremtő muzsikusok lehetnek az itt végzett zenészek.

A tanítás célja, hogy olyan zenészeket oktassunk, akik egészséges, identitásában erős, boldog emberek legyenek. A magyar népzene keresztül, olyan lelkeséget kapnak, ami az egész életükben örömet tud okozni maguknak, másoknak, és közösségüknek. Nem az oktatáson, hanem a nevelésen van a hangsúly, mint ahogy megfigyelhetjük, hogy Kodály Zoltán sem oktatásról, hanem nevelésről beszél.

Több mint kétszáz zeneiskolában lehet jelenleg népzene-tanulni, mégis az Óbudai Népzenei Iskola páratlan, mivel ez a szellemiség határozza meg a működésüket. Akik jelenleg ezt viszik tovább, ebből az iskolából kerültek ki, nyugodtan mondhatjuk egy nagy családdá váltak, közös értékrendjük alapján.

Most, hogy ötven éves a népzeneoktatás, legyen minden népzenei műhelynek ez egy fontos születésnap, mint ahogy a Magyar Örökség Díjat, megérdemelten, és születésnapi ajándékként, kapja meg az Óbudai Népzenei Iskola.

Hadd zárjam Kodály Zoltán gondolatával:

„Mit kellene tenni? Az iskolában úgy tanítani az éneket és zenét, hogy ne gyötrelmem, hanem gyönyörűség legyen a tanulónak, s egész életére beleoltsa a nemesebb zene szomját... Sokszor egyetlen élmény egész életére megnyitja a fiatal lelket a zenének. Ezt az élményt nem lehet a véletlenre bízni: ezt megszerezni az iskola kötelessége.” (Gyermekkarok, 1929)

Gratulálok, az egész közösségnek, akik ebben a munkában részt vesznek - hiszen a legkiválóbb tanárok tanítanak itt - és kívánom, hogy továbbra is ez éltesse Őket!

III.
TOLCSVAY BÉLA ÉNEKMONDÓ MŰVÉSZETE
LAUDÁTOR: CSÚRÖS CSILLA TÁNCICS MIHÁLY-DÍJAS
SZERKESZTŐ-RIPORTER²

Tolcsvay Béla

[Tolcsvay Béla Kossuth-díjas énekmondó - Szép szerelmem Magyarország \(3:32\)](#)

Egy küldetéses ember

Sokdioptriás szemüvege mögül mindig derűsen, szelíden csillan a tekintete. Szája szegletében mosoly bujkál, hangjában melegség, szavaiban csöppnyi irónia. Lénye nyugalmat, biztonságot sugall. Jó vele beszélgetni, s legfőképp hallgatni jó. Őt. Vagy vele, vagy éppen mellette.

Egy művész, aki felismerte sorsát. Akinek sok megpróbáltatásban volt része, és hosszú utat járt be a felismerésig, hogy küldetése van. Fáradhatatlanul kutatja múltunkat, érteni próbálja jelenünket, rendületlenül bízik a jövőnkben. Ég és Föld között ő maga az összeköttetés. Ő a létra, az égig érő fa. Tündér Ilona hazahívója. Ő a kapocs a Minden és az Én között, és ő a mából állandóan elvagyódó, s a jelen emberét mégis hittel, alázattal szolgáló alkotó. A föntről érkező energia szétsugárzója, aki, amikor fehéringes karját a mindenségre tárva, ősz fejét az égre emelve áldást kér, áldást mond, csupán feladatot teljesít. Feladatot, amely elől elugrani nem lehet. Amelyet választani sem lehet, csak kérni, mert ha az embernek ez a dolga, akkor ezt kell csinálnia. A világban, a világért, a világ ellenében.

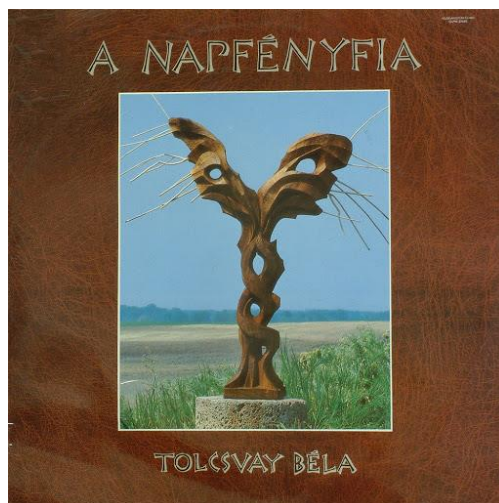
² A Magyar Örökség Díjazottjainak laudációját tartalmazó nagy „Aranykönyv” számára készült bővebb változat.

S ő mindig és mindenkor: teszi a dolgát. Én csak Béla vagyok – szokta mondogatni korunk Kossuth-díjas igrice, regöse, énekmondója, Tündér Ilona földi helytartója. De ki ez az ember? A jó Isten nem engedte meg azt a csúfságot, hogy az Erdélyből Trianon után elűzött családból származó Tolcsvay Nagy Béla zenetanár, zenész és a paraszti ősöket felvonultató Lukits Rozália elsőszülött fia a NOSZF kitörésének kommunista ünnepnapján lássa meg a napvilágot: Béla 1946. november 6-án született, s a Budai Vár izgalmas világában élte gyermekkorát. Hogy karrierje 1964-es indulásakor a gitárt választotta az addig tanult cselló helyett, azt a Beatles együttes hatásának köszönhetjük, országos ismertségét pedig az 1968-as „Ki mit tud?”-nak, amikor folk-beat kategóriában első díjas lett a Béla vezette Tolcsvay Trió, amelynek első, Ne menj el c. dalát, ugye, még ma is el tudnánk dúdolni? Vagy mondjuk, a Tavaszváró zöld levelecske, falevelecske, esetleg a Hold és a lány még emlékezetesebb? Merthogy a Strangers, a Wanderers után 1967-ben öccsével, Lacival és Balázs Gábor bőgőssel megalapították a Tolcsvay Triót.

Akkor még ösztönös volt a népdalok, a népzene vonzása, amilyen véletlenszerűen tetszett meg neki a Váci utcai népművészeti bolt népi szöttek falvédője is – ebből készült első fellépő ruhája. Ahogyan eleinte ösztönös volt a közösség összefogása, a közösségben, a közösségért létezés vágya is: az évtizedeken át különböző helyszíneken nagy sikerrel működő Tolcsvay klub története ezt bizonyítja. A Koncz Zsuzsának írt számok, 1970-től a Tolcsvayék és a Trióval, 1973-tól Koncz Zsuzsával és az Illés-együttessel alapított KITT-egylettel – Koncz-Illés-Tolcsvay Trió – való örömmel, a fellépések sora, az 1973-as nyári, legendás miskolci popfesztivál szervezése boldog és önfeledt időszakot jelentett Béla életében. Majd jött a magyar popzene kommunista mindenhatója, az együtteseket átszervező Erdős Péter, és minden megváltozott. Öccsével szétváltak útjaik – s ezzel gyötrelmes, önsorsrontó időszak kezdődött Béla számára. Ám pokoljárása során a Teremtő nem hagyta magára, hiszen – ahogyan a vele készült beszélgetős könyvem címe is hirdeti: az ég megnyitott – és ő értett a jelekből. A Kresz Albert fotós barátja inspirálta erdélyi kirándulás, a Gyimesekben megélt napfelkelte, az ottani táj s a benne élő ember összeforrottsága, Kakasdon Márka nénitől, a bukovinai székely asszonytól hallott, az Égig érő fáról szóló népmese élménye új, tündéri világra nyitotta meg lelkét. Rádöbent, hogy míg öccse a fa lombkoronáját igyekszik mind dúsabbá, szebbé tenni, addig neki a gyökerekhez, a gyökerekig leásás a feladata, az egyértelműség, a szeretetelvűség, a nyelvünkben is megfogalmazódó üzenetek

vállalása és felmutatása. Az égis éró fa ég ígérő fa lett számára. S miközben Pomázi Zoltánnal és Czipó Tiborral, Pomázi helyett később Egri Lászlóval folytatta a Tolcsvay-triót – amely egyébként ebben az összeállításban játszott és klubozott egészen Czipó Tibor öt éve bekövetkezett haláláig -, miközben Latinovits Zoltánnal közös előadóestekkel járta az országot, zenei vezetője volt két éven át az Agria Színháznak, éltette a pomázi Tolcsvay Tanyát, komponált mások számára, miközben válása után rátalált 2. feleségére, Julira - eközben csöndben érlelődött lelkében élete tán legfontosabb műve, az öccsével közös Magyar Mise oratórium után a '90-es években megszülető, zenéjét és szövegét tekintve is megrendítően szép, lírai vallomássorozat, a Tolcsvay-trilógia. A Napfényfia, a Rijjadóleány és Csillagláng az önmagával szembenező, gyökereit, hagyományait éltető, a természettel és a teremtett világgal gyönyörűsége harmóniában élő ember hitvallása. Számos színpadi műve mellett e mű és bemutatásának misztikuma máig élteti a rousseaui „vissza a természethez” életelvét valló, a budai Vártól Pázmándig tartó útján immáron önmagával, a Teremtővel és a természettel meghitt harmóniában élő Tolcsvay Bélát, aki e felismerés jegyében fohászodik fellépésein, kezét az ég felé tárva: „Legyen úgy, mint régen volt!”

Saját dalai mellett számos verset is megzenésített: Janus Pannonius, Balassi Bálint, Ady Endre, Móricz Zsigmond, Csukás István, Kis Dénes, Szepesi Attila, Bobory Zoltán – tekintélyes névsor. A szívének oly kedves versmegzenésítések mellett **színpadi művek zenéinek megálmodója**, írt kísérezetét Balassi Szép magyar komédiájához, szerepelt filmekben, a mai napig játszik Jókai: A kőszívű ember fiai c. művéből készült színdarabban, mert játszani, a színpadon a közönséggel együtt lélegezni mindennél jobban szeret! Isten éltesse még sokáig, az idők végeztéig, Csaba fia, Glória lánya, négy unokája és mindannyiunk szeretetében és öröme az eddig hat évtizedes pályafutást magáénak mondható igricünket, 21. századi énekmondónkat, a Kossuth-díj mellett a Magyar Köztársasági Érdemrend kiskeresztjével, a Magyar Érdemrend középkeresztjével, Fejér megyei Prima díjjal kitüntetett művészt, Tolcsvay Bélát, akinek életműve magyar örökségünk fontos, minket és utódainkat gazdagító része, s méltó helye van a Magyar Örökség nagy Aranykönyvében.

TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE (12 felvétel)
(© 1992 HUNGAROTON RECORDS LTD.)

Tolcsvay Béla & Béres Melinda • Az Ég Igérő Fa | Teljes Album | 2011 | zenés táncos daljáték (1:19:57)
(Szerzői kiadás, 2011)

I. Felvonás:

00:00 Lehet-e hinni?

06:05 Földre születés

07:41 Vihar

08:58 Nevelkedés

14:08 Legénnyé válás

19:16 Édesanya éneke

23:14 A tükör

24:24 A fa megtalálása

[26:40](#) A feladat
[29:19](#) Legény imája
[33:35](#) Biztató
[38:13](#) A való világ csábításai

II. Felvonás:

[45:37](#) Búsuló
[49:22](#) Pakulár
[53:26](#) Naphívó dal
[56:06](#) Járd a mi táncunkat
[59:45](#) Leány dala
[1:01:27](#) Útmutatás
[1:03:38](#) Biztatócska
[1:04:48](#) A fa tetején
[1:07:57](#) Sárkány táncoltató
[1:09:22](#) Egymásra találás
[1:13:25](#) Legyen újra rend!

Szereplők:

Mesélő és a Fa szelleme - Tolcsvay Béla
A legény - Heinczinger Miklós (Misztrál)
A leány - Török Tilla
Édesanya - Tárnoki Beatrix (Téka)
Agancsos - Nemes Levente
Csúszómászó - Lányi György (Téka)
Leányok, legények - Cédrus néptáncgyűttes

Zene:

Tolcsvay Trió: Tolcsvay Béla - ének, 12 húros gitár;
Czipó Tibor - ének, basszusgitár;
Egri László - szólógitár Téka Együttes;
Tárnoki Beatrix - ének;
Havasréti Pál - bőgő, gardon, cselló, tekerő, dob;
Lányi György - kontra, duda, kobza;
Soós András - hegedű;
Ökrös Csaba - hegedű